

Επιστροφή στην οδοντιατρική κανονικότητα εν μέσω COVID-19

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Λευκωσία 3 Μαΐου 2020

Επιστροφή στην οδοντιατρική κανονικότητα εν μέσω COVID-19

Εισαγωγή

Οι πιο κάτω αποτελούν επικαιροποιημένες συστάσεις του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου (ΠΟΣ) για την επιστροφή στην νέα καθημερινή οδοντιατρική κανονικότητα.

Η έκδοση των συστάσεων έγινε αφού λήφθηκαν υπ' όψιν οι Οδηγίες που εξέδωσε το Υπουργείο Υγείας της Δημοκρατίας, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου Πρόληψης Νόσων ECDC και το αντίστοιχο Αμερικανικό CDC, και ο Ελληνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας ΕΟΔΥ.

Δεδομένου ότι πρόκειται για προσωρινή καθοδήγηση, οι συστάσεις επικεντρώνονται στη βραχυπρόθεσμη διαχείριση της οδοντιατρικής πρακτικής κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, καθώς τα Οδοντιατρεία επιστρέφουν στην παροχή και της μη επείγουσας φροντίδας.

Όσα θέματα δεν καθορίζονται από την παρούσα, θα πρέπει να επαφίενται στην επαγγελματική κρίση του κάθε Οδοντιάτρου.

Καθώς η νόσος COVID-19 βρίσκεται σε εξέλιξη και όλο και περισσότερα επιστημονικά δεδομένα θα γίνονται γνωστά, ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος θα επικαιροποιεί τις συστάσεις αυτές με ενσωμάτωση πρόσθετων οδηγιών και μέτρων.

Ο κάθε Οδοντίατρος θα πρέπει να αξιοποιήσει τον συνδυασμό επιστημονικών γνώσεων του για την Covid-19 και κλινικής εμπειρίας του για τις ανάγκες των ασθενών του καθώς και τη χρήση αντίστοιχου και κατάλληλου εξοπλισμού ατομικής προστασίας (ΕΑΠ), ούτως ώστε κατάλληλα προετοιμασμένος να είναι σε θέση να παρέχει την απαραίτητη οδοντιατρική περίθαλψη με ασφάλεια για τον ασθενή, το βοηθητικό προσωπικό και τον εαυτό του.

Έλεγχος ασθενών πριν την επίσκεψη στο Οδοντιατρείο

Πρέπει να επιδιώκεται η τηλεφωνική επικοινωνία πριν από την επίσκεψη του ασθενή για τον αρχικό έλεγχο.

Αφού εξηγήσετε τον σκοπό της τηλεφωνικής επικοινωνίας (π.χ. υπενθύμιση ραντεβού) προχωρήστε με τις πιο κάτω ερωτήσεις:

1. Έχετε κάνει πρόσφατα τεστ για Covid-19; Ποιο το αποτέλεσμα;
2. Έχετε έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα Covid-19;
3. Εσείς ή μέλος της οικογένειάς σας βρίσκεστε σε καραντίνα για την περίοδο των προηγούμενων 14 ημερών;
4. Τις τελευταίες 3 μέρες είχατε πυρετό, βήχα, πονόλαιμο, δύσπνοια, κόπωση ή μυαλγίες, απώλεια γεύσης ή όσφρησης;
5. Είναι η ηλικία σας πάνω από 65;
6. Έχετε καρδιακές παθήσεις, πνευμονοπάθεια, νεφρική νόσο, διαβήτη ή οποιοδήποτε αυτοάνοσο νόσημα;

Σε θετική απάντηση σε οποιαδήποτε από τα πιο πάνω θα πρέπει να ακολουθήσει περισσότερη διερεύνηση πριν προχωρήσετε στην οδοντιατρική θεραπεία. Εξετάστε το ενδεχόμενο αναβολής της επίσκεψης για τουλάχιστον 2 βδομάδες, όταν θα παρέλθουν τα συμπτώματα.

Κατά την κρίση σας, εξετάστε το ενδεχόμενο να προτείνετε στον ασθενή τη διενέργεια διαγνωστικού ελέγχου μοριακού τεστ Rt-PCR για Sars-CoV-2 πριν προχωρήσετε σε θεραπεία.

- Κατά την άφιξη του ασθενούς στο Οδοντιατρείο, παράλληλα με την λεπτομερή επικαιροποίηση του ιατρικού και οδοντιατρικού ιστορικού, θα πρέπει να επαναληφθούν οι πιο πάνω ερωτήσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τίποτα δεν έχει αλλάξει στο μεσοδιάστημα από την τηλεφωνική επικοινωνία.
- Ζητήστε από τους ασθενείς/κηδεμόνες να περιορίσουν τον αριθμό των συνοδών, προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των ατόμων στο χώρο υποδοχής του Οδοντιατρείου.
- Καθησυχάστε τους ασθενείς διαβεβαιώνοντας τους ότι λαμβάνετε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προστασίας για την ασφάλειά τους.
- Εάν πρόκειται για υπενθύμιση για την επίσκεψη μέσω τηλεφωνικού μηνύματος ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τότε ζητήστε από τον ασθενή να επικοινωνήσει πρώτα τηλεφωνικά με το Οδοντιατρείο για να κάνετε τον αρχικό έλεγχο. Εάν έχετε ιστοσελίδα μέσω της οποίας οι ασθενείς μπορούν να διευθετήσουν επίσκεψη στο Οδοντιατρείο, μπορείτε να εγκαταστήσετε εκεί το ερωτηματολόγιο και τις οδηγίες, έτσι ώστε να μπορείτε να διενεργείτε τον πρώτο έλεγχο από εκεί.
- Να γίνεται σύσταση στους ασθενείς, εάν είναι εφικτό, να περιμένουν στο αυτοκίνητό τους πριν από την επίσκεψη μέχρι να τους ειδοποιήσετε τηλεφωνικά για να εισέλθουν στο Οδοντιατρείο.

Προετοιμασία για την προσέλευση των ασθενών στο Οδοντιατρείο

- Διαθέσιμο απολυμαντικό χεριών για χρήση από τους ασθενείς
- Έλεγχος της θερμοκρασίας του ασθενούς με θερμόμετρο
 - Χρησιμοποιήστε καλύτερα θερμόμετρο ανέπαφης μέτρησης
 - Εάν ο ασθενής ή ο συνοδός δεν φορά μάσκα κατά την είσοδο τους, δώστε τους χειρουργική μάσκα με οδηγίες για το πώς να την φορέσουν
 - Εάν έχουν πυρετό να ειδοποιηθεί ο Οδοντίατρος
- Επαναλάβετε τις ερωτήσεις όπως περιγράφονται πιο πάνω (ανεξάρτητα από την παρουσία πυρετού).
 - Σε θετική απάντηση σε οποιαδήποτε από αυτές θα πρέπει να ακολουθήσει περισσότερη διερεύνηση από τον Οδοντίατρο πριν προχωρήσετε σε θεραπεία.
 - Υπενθυμίζεται η Νομοθεσία που αφορά τα προσωπικά δεδομένα καθώς και η εμπιστευτικότητα των στοιχείων του ασθενούς.
- Εξετάστε το ενδεχόμενο παροχής πέννας (στυλό) για κάθε ασθενή που στη συνέχεια θα το κρατήσει μαζί του. Εάν την επαναχρησιμοποιείτε, θα πρέπει να εφαρμόσετε τους κανόνες υγιεινής απολυμαίνοντας την
- Παρέχετε απολυμαντικά μαντηλάκια ή και άλλα κατάλληλα προϊόντα στο προσωπικό του Οδοντιατρείου για απολύμανση πάγκου υποδοχής, τηλεφώνου, πληκτρολογίου υπολογιστή, πέννας, πόμολων πόρτας και οποιασδήποτε επιφάνειας με το οποίο μπορεί να έλθει σε επαφή το προσωπικό του Οδοντιατρείου.
 - Εάν οι επιφάνειες είναι βρώμικες, τότε πρέπει να καθαριστούν, χρησιμοποιώντας απορρυπαντικό ή σαπούνι και νερό, πριν από την απολύμανση.
- Πριν από την αναχώρηση του ασθενούς από το Οδοντιατρείο θα πρέπει να επισημαίνεται στον ασθενή ότι σε περίπτωση που εντός των επόμενων 14 ημερών παρουσιάσει σημεία ή συμπτώματα που σχετίζονται με την νόσο Covid-19 θα πρέπει να επικοινωνήσει με το Οδοντιατρείο για να σας ενημερώσει.

Προετοιμασία του χώρου του Οδοντιατρείου

Ετοιμάστε το Οδοντιατρείο σας για τη COVID-19. Προστατέψτε τους ασθενείς και το προσωπικό σας εφαρμόζοντας τα πιο κάτω. Τονίζεται για όλους η σχολαστική υγιεινή των χεριών καθώς και η καθολική αποφυγή επαφής των χεριών με το πρόσωπο.

Προετοιμασία χώρου υποδοχής και αναμονής, τουαλέτας και αίθουσας συνομιλίας ασθενών (consultation room):

- Παρέχετε σε συγκεκριμένο σημείο κοντά στην είσοδο του Οδοντιατρείου ένα χώρο υγιεινής χεριών με μια ειδοποίηση για να το χρησιμοποιήσουν πριν προχωρήσουν στον υπόλοιπο χώρο του Οδοντιατρείου.
- Φροντίστε να υπάρχουν: χαρτί καθαρισμού, κατάλληλα αλκοολούχα απολυμαντικά χεριών, σαπούνι στους νεροχύτες και κάδοι απορριμμάτων.
- Τοποθετήστε τις καρέκλες/πολυθρόνες έτσι που να απέχουν 2 μέτρα μεταξύ τους, όπου αυτό είναι δυνατόν. Χρησιμοποιείστε διαχωριστικά, όπου είναι δυνατόν.
- Εάν το γραφείο σας διαθέτει βιβλία, περιοδικά, τηλεχειριστήρια ή άλλα κοινόχρηστα αντικείμενα, αφαιρέστε τα όπου είναι δυνατόν. Αυτά που πρέπει να παραμείνουν θα πρέπει να καθαρίζονται τακτικά.
- Σκουπίζετε τακτικά όλες τις ευαίσθητες επιφάνειες με κατάλληλο καθαριστικό επιφάνειας. Θυμηθείτε να καθαρίσετε διακόπτες, πίνακες, καρέκλες, πολυθρόνες, κρεμάστρες, και οτιδήποτε άλλο μπορεί να έρθει σε επαφή το προσωπικό.
 - Εάν οι επιφάνειες είναι βρώμικες θα πρέπει να καθαρίζονται με απορρυπαντικό ή σαπούνι και νερό, πριν από την απολύμανση.

Χώρος οδοντιατρικής έδρας – κυρίως Οδοντιατρείο

Η προετοιμασία του χώρου της καρέκλας του ασθενή αφορά τις πρακτικές που ο Οδοντίατρος και το προσωπικό θα πρέπει να ακολουθήσουν πριν, κατά, και μετά την παρουσία του ασθενή στο χώρο εργασίας και αφορούν τα ακόλουθα:

- Περιορίστε τη γραφειοκρατία όσο το δυνατόν περισσότερο
 - Εάν χρησιμοποιείτε έντυπο φάκελο ασθενούς, καλύψτε τον κατάλληλα, ώστε να μπορείτε να διαβάσετε ότι χρειάζεται για το ραντεβού.
 - Νέες σημειώσεις/καταγραφές στον έντυπο φάκελο ασθενούς να γίνεται μακριά από την περιοχή επαφής του ασθενούς, όταν είναι δυνατό.

- Καλύψτε το πληκτρολόγιο του υπολογιστή π.χ. με μεμβράνη μίας χρήσης. Να γίνεται αντικατάσταση της μεταξύ των ασθενών
- Περιορίστε την πρόσβαση στον χώρο μόνο για τον ασθενή όταν είναι δυνατόν. Αν είναι απαραίτητη η παρουσία συνοδού, εφοδιάστε τον συνοδό με μάσκα
- Η παρουσία του προσωπικού του Οδοντιατρείου στον χώρο εργασίας να περιορίζεται στο ελάχιστο απαιτούμενο
- Σε περίπτωση που η προγραμματισμένη θεραπεία προβλέπεται να περιλαμβάνει εργασίες που μπορεί να παραχθεί αερόλυμα (π.χ. χρήση τουρμπίνας υψηλών ταχυτήτων/airrotor ή συσκευής υπερήχων/ultrasound scaler) το προσωπικό πριν από την είσοδο στο χώρο πρέπει να εφαρμόζει τη μάσκα προστασίας
- Δεν γίνονται χειραψίες, εναγκαλισμοί ή σωματική επαφή
- Αφαιρούνται ρολόι, κοσμήματα, βραχιόλια
- Πλένονται συχνά χέρια και γάντια
- Εξετάστε το ιατρικό ιστορικό, επιβεβαιώνοντας τις απαντήσεις στις ερωτήσεις ελέγχου που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία εισόδου (όπως περιγράφεται πιο πάνω) και διερευνήστε περισσότερο εάν το κρίνετε απαραίτητο
- Δεν υπάρχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία επί του παρόντος για την υποστήριξη των πλύσεων του στόματος με στοματικό διάλυμα πριν την έναρξη της επέμβασης για τη μείωση της μετάδοσης του ιού SARS-CoV-2. Εν τούτοις συστήνεται το ξέπλυμα του στόματος με διάλυμα 1,5% υπεροξειδίου του υδρογόνου ή με ιωδιούχο διάλυμα 0,2% για 30 δευτερόλεπτα πριν την έναρξη της θεραπείας για περιορισμό του ιικού φορτίου
- Επιλέξτε την κατάλληλη θεραπεία για τον ασθενή σας σύμφωνα με την κλινική κρίση και τις επιστημονικές γνώσεις σας, αφού λάβετε υπ' όψη:
 - Ιατρικό και οδοντιατρικό ιστορικό των ασθενών, παράγοντες κινδύνου, γεωγραφική επίπτωση της νόσου COVID- 19.
 - Διαδικαστικές απαιτήσεις, κλινικοί κίνδυνοι (παραγωγή αερολύματος, πρόκληση βήχα από τον ασθενή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, δυνατότητα χρήσης ελαστικού απομονωτήρα).
 - Διαθεσιμότητα κατάλληλου ΕΑΠ σε σχέση με τον κίνδυνο.

- Όπου είναι δυνατό χρησιμοποιήστε πρακτικές και εργαλεία που προκαλούν τη λιγότερη παραγωγή αερολύματος κατά τη διάρκεια της θεραπείας, σύμφωνα με την επαγγελματική κρίση και εμπειρία σας
 - Για παράδειγμα, χρησιμοποιήστε τα εργαλεία χειρός και όχι την συσκευή υπερήχων κατά την αποτρύγωση, αφαιρέστε ακίνητους ορθοδοντικούς μηχανισμούς με εργαλεία χειρός, κλπ.
 - Χρησιμοποιήστε ισχυρή αναρρόφηση όπου είναι εφικτό.
- Επιδείξτε προσοχή κατά την αφαίρεση της προστατευτικής μάσκας και την αντικατάσταση της μεταξύ των ασθενών
 - Αφαιρέστε τη προστατευτική σας μάσκα έξω από το χώρο της οδοντιατρικής έδρας εάν είναι δυνατό.
 - Εάν η μάσκα είναι λερωμένη, κατεστραμμένη ή προκαλεί δυσκολία στην αναπνοή, πρέπει να αντικατασταθεί.
- Μετά το τέλος της επέμβασης καθαρίστε το χώρο της οδοντιατρικής έδρας φορώντας καθαρά γάντια, μάσκα και ασπίδα προσώπου ή προστατευτικά γυαλιά
 - Απορρίψτε τα προστατευτικά επιφανειών μετά από κάθε ασθενή.
 - Εάν οι επιφάνειες είναι βρώμικες, θα πρέπει να καθαρίζονται με απορρυπαντικό ή σαπούνι και νερό, πριν από την απολύμανση.
 - Αντικαταστήστε τα προστατευτικά επιφανειών.
 - Περιορίστε τη χρήση έντυπου υλικού.

Προφυλάξεις κατά τη διάρκεια της οδοντιατρικής φροντίδας

Προφυλάξεις και εξοπλισμός ατομικής προστασίας (ΕΑΠ)

1. Οι Οδοντίατροι θα πρέπει να τηρούν όλες τις προφυλάξεις, ενισχύοντας τα μέτρα πρόληψης των λοιμώξεων, ακολουθώντας τα πρωτόκολλα και τα πάγια μέτρα ατομικής υγιεινής ασθενών και προσωπικού, αλλά και απολύμανσης του χώρου και των εργαλείων. Οι προφυλάξεις θα πρέπει να εφαρμόζονται για όλους τους ασθενείς, ανεξάρτητα από το αν είναι ο ασθενής επιβεβαιωμένο ή ύποπτο κρούσμα της λοίμωξης.
 - Οι προφυλάξεις περιλαμβάνουν: Υγιεινή χεριών, χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας (ΕΑΠ), ασφάλεια αιχμηρών αντικειμένων, σωστή διαχείριση βελόνων, αποστείρωση εργαλείων και συσκευών, καθαρισμός και απολύμανση επιφανειών.
2. Οι προφυλάξεις πρέπει να λαμβάνονται έχοντας υπόψη τους τρόπους μετάδοσης της νόσου Covid-19 και αναλόγως της οδοντιατρικής πράξης.

Εξοπλισμός Ατομικής Προστασίας (ΕΑΠ)

1. **Γάντια μίας χρήσης**
2. **Χειρουργική μάσκα.** Είναι μίας χρήσης και πρέπει να χρησιμοποιείται καινούρια για κάθε ασθενή.
3. **Προστατευτικά γυαλιά** ή αδιαβροχοποιημένη **προστατευτική προσωπίδα** (face shield) για την προστασία του προσώπου και του βλεννογόνου των ματιών. Μέσον τους παρέχεται προστασία όταν κατά τη διάρκεια της επέμβασης ενδέχεται να εκτιναχθούν σταγονίδια (droplets) αίματος, σάλιου ή άλλων σωματικών υγρών.
4. **Μάσκα αναπνευστικής προστασίας (Respirator masks) τύπου N95 ή KN95 ή FFP2** τουλάχιστον, όταν κατά την επέμβαση χρησιμοποιούνται πρακτικές που παράγουν αερόλυμα (aerosols) όπως π.χ. χρησιμοποίηση χειρολαβής υψηλών ταχυτήτων ή συσκευής υπερήχων.
 - α) Εφαρμόστε προσεκτικά τη μάσκα προστασίας στο πρόσωπο με τρόπο που να μην επιτρέπεται η διέλευση αέρα από την περιφέρεια.

β) Οι μάσκες μπορούν να χρησιμοποιούνται για 8-10 ώρες. Μπορείτε να τις επαναχρησιμοποιήσετε αφαιρώντας τις προσεκτικά μετά από κάθε ασθενή και τοποθετώντας τις σε μίας χρήσης νεφροειδές δοχείο. Επισημαίνεται η προσοχή σας έτσι ώστε κατά την αφαίρεση και επανατοποθέτηση τους μην ακουμπήσετε το εσωτερικό για αποφυγή επιμόλυνσης. Πλένετε πάντα τα χέρια μετά την αφαίρεση και επανατοποθέτηση τους.

γ) Αν η μάσκα καταστραφεί, δεν εφαρμόζει σωστά, λερωθεί ή δυσκολεύει την αναπνοή θα πρέπει να αντικατασταθεί.

5. Αδιαβροχοποιημένη ποδιά μιας χρήσης

6. Κάλυμμα κεφαλής

→ Συστήνεται η προσοχή σας στην εφαρμογή, αφαίρεση και απόρριψη του ΕΑΠ για αποφυγή διασποράς της μόλυνσης κατά τους πιο πάνω χειρισμούς. Τονίζεται ότι με τον ανάλογο ΕΑΠ θα πρέπει να είναι εφοδιασμένος και ο βοηθός του Οδοντιάτρου κατά την επέμβαση.

→ Ο Οδοντίατρος θα πρέπει να χρησιμοποιεί την επιστημονική κατάρτιση και την κλινική εμπειρία του και, εφόσον απαιτείται από τη φύση της επέμβασης και την κατάσταση του ασθενή, να χρησιμοποιήσει κατά την κρίση του και επιπλέον ΕΑΠ (όπως π.χ. χρήση ποδοναρίων).

Κλινικές συμβουλές

1. Χρησιμοποιήστε διάλυμα 1,5% υπεροξειδίου του υδρογόνου (οξυζενέ) ή ιωδιούχο διάλυμα 0,2% για στοματικό ξέπλυμα για 30 δευτερόλεπτα πριν την έναρξη της θεραπείας. Λάβετε υπ' όψη ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει κλινική μελέτη που να υποστηρίζει την αποτελεσματικότητα οποιουδήποτε στοματικού διαλύματος έναντι του SARS-CoV-2
2. Όταν κρίνεται αναπόφευκτη η παραγωγή αερολύματος, χρησιμοποιήστε την τεχνική του ελαστικού απομονωτήρα
3. Η «Οδοντιατρική 4 χεριών» προσφέρει μεγαλύτερο έλεγχο στον περιορισμό της λοίμωξης
4. Οι χειρολαβές υψηλών ταχυτήτων (airotor) με σύστημα anti-retraction προσφέρουν επιπλέον ασφάλεια στη διασπορά της μόλυνσης
5. Χρησιμοποιήστε εάν είναι δυνατόν σύστημα ισχυρής αναρρόφησης
6. Περιορίστε τη χρήση της πολλαπλής υδροαεροσύριγγας (spray) στο ελάχιστο

Προφυλάξεις μετά την θεραπεία

1. Όλα τα χρησιμοποιημένα είδη (ποτηράκια, σιελαντλίες, αναρροφήσεις, γάντια, μάσκες, μπλούζες) χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα και πρέπει να απορρίπτονται στους ειδικούς σάκκους που έχουν σήμανση όπως τους προμηθεύετε από την υπηρεσία περισυλλογής ιατρικών αποβλήτων με την οποία είστε συμβεβλημένοι. Κατά τη διαδικασία απόρριψης να φοριούνται διπλά γάντια.
2. Οι χειρολαβές και τα αποσπώμενα στόμια αεροσυρίγγων θα πρέπει να αποστειρώνονται σε αυτόκαυστο κλίβανο μετά από κάθε ασθενή. Επίσης θα πρέπει να απολυμαίνονται όλες οι οδοντιατρικές συσκευές και ο ακτινολογικός εξοπλισμός.
3. Καθαρισμός και απολύμανση της οδοντιατρικής έδρας, λυχνίας, πάγκων, ερμαρίων, λαβών ντουλαπιών, διακοπών και όλων των επιφανειών σε ακτίνα 2 μέτρων από την οδοντιατρική έδρα με κατάλληλα απολυμαντικά με βάση τις πολυαλκοόλες και ενώσεις τεταρτοταγούς αμμωνίου ή υποχλωριώδους νατρίου.
4. Προγραμματίστε τη ροή των ασθενών έτσι που να υπάρχει επαρκής χρόνος μεταξύ των επισκέψεων για την κατάλληλη προετοιμασία του χώρου καθώς και για τον εξαερισμό του.

Προστασία του προσωπικού του Οδοντιατρείου

Ο Οδοντίατρος είναι υπεύθυνος να ενημερώσει το προσωπικό του Οδοντιατρείου, να συζητήσει μαζί του τις νέες διαδικασίες ασφαλείας που πρέπει να εφαρμοστούν και να επεξηγηθούν οι λόγοι για τους οποίους απαιτείται η εφαρμογή τους. Αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον έλεγχο της ροής των ασθενών μέσα στο Οδοντιατρείο, το χρονοδιάγραμμα που απαιτείται για τις επεμβάσεις και την αποστείρωση, την χρήση του ΕΑΠ (τοποθέτηση και αφαίρεση) και πώς θα βελτιστοποιηθεί η διαχείριση του καθημερινού προγράμματος για την πιο ομαλή μετάβαση στην καθημερινότητα.

- Το προσωπικό της υποδοχής μπορεί να φορέσει χειρουργικές μάσκες και γυαλιά ή ασπίδες προσώπου ή όπου είναι δυνατό να εγκατασταθεί προστατευτικό διαχωριστικό
- Δώστε εντολή στο προσωπικό να πλένει τα χέρια σχολαστικά
- Αναλόγως διαθεσιμότητας, εξετάστε το ενδεχόμενο όλο το προσωπικό να φορεί ποδιές
 - Η αλλαγή του ρουχισμού θα πρέπει να γίνεται κατά την είσοδο και έξοδο του προσωπικού από το οδοντιατρείο.
 - Προτιμάτε μακρυμάνικες ποδιές

- Οι εγκυμονούσες γυναίκες μέλη του προσωπικού του Οδοντιατρείου θα πρέπει να ζητήσουν και να ακολουθήσουν ιατρική καθοδήγηση από τον γιατρό τους
- Μεριμνήστε για τον καθημερινό έλεγχο της υγείας όλων των εργαζομένων στο Οδοντιατρείο σε σχέση με σημεία και συμπτώματα της νόσου Covid-19
- Το οδοντιατρικό προσωπικό θα πρέπει να αντικαθιστά την ενδυμασία του πριν αναχωρήσει από το Οδοντιατρείο. Να γίνεται η αφαίρεση της ιατρικής μπλούζας στο Οδοντιατρείο και να φοριούνται καθαρά ρούχα και παπούτσια.

Πέραν των πιο πάνω συστάσεων, οι Οδοντίατροι μπορούν να ενημερώνονται για τις οδηγίες και συστάσεις που έχει εκδώσει το Υπουργείο Υγείας στους πιο κάτω συνδέσμους/link:

<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg12.pdf?fbclid=IwAR2NmUgJV1NOZxlCOZ0Pz0GsAB5exV6P35MKIzNBnZQgf1S7LSFyBAZSYV0>

<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/>

https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/1042020_i3.pdf

<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/07032020.pdf>

<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg1.pdf>

<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/press/pb.pdf>

<https://www.pio.gov.cy/coronavirus/pdf/erg7.pdf>

https://www.pio.gov.cy/coronavirus/press/29042020_9.pdf

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ύποπτο κρούσμα (είτε αφορά ασθενή είτε μέλος του προσωπικού του Οδοντιατρείου) ο Οδοντίατρος θα πρέπει να ενημερώσει αμέσως την γραμμή του Πολίτη της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων στο τηλέφωνο 1420 (24ωρη υπηρεσία).

Εκ του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου